

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 22

12 юли 2016 г.

по жалба на Валентина Парушева срещу <http://www.vsekiden.com/>

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 31. 05. 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов
ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Ивайло Цветков
Иван Бедров
Нели Огнянова

изслуша доклада на Невена Праматарова по жалба с вх. № 03-016/4.05.2016 г. на Валентина Парушева срещу електронното издание “Всеки ден” по повод публикацията “Цигани задигат входни врати заедно с пантите” от 6 април 2016 г., която, според жалбоподателката, нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. № 03-016/4.05.2016 г., е допустима предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, жалбата е изпратена от изпълнителния директор на фондация “Националния съвет за журналистическа етика” с изх. № 20-36/12.05.2016 г. до електронното издание “Всеки ден” с молба за изразяване на становище.

II. ЖАЛБА

Валентина Парушева заявява, че в публикацията се посочва етническата принадлежност на извършителите на конкретно нарушение без това да е от съществено значение за смисъла на информацията. Според нея публикуваният материал затвърждава негативните стереотипи и предразсъдъци за ромската общност и по-конкретно: ромите-нарушители на закона и правовия ред.

Жалбоподателката посочва, че подобни материали, съдържащи език на омразата срещу ромската общност, допринасят за разделение между етносите и подчертават небългарската принадлежност на ромската общност, към която тя принадлежи.

Валентина Парушева заявява, че въпросната публикация я обижда като ромка и привежда цитат: „Жители на столична кооперация уточниха, че седмица преди набега забелязали съмнителни типове, най-вероятно от ромски произход, да се навъртат в градинката около блока им, но по никакъв начин не могли да предположат какво е предизвикало интереса им“.

В жалбата се отправят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

По сигнала да бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да се преустановят подобни случаи в бъдеще.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Като нарушени в жалбата са посочени следните норми на Етичния кодекс на българските медии:

2.5. ДИСКРИМИНАЦИЯ

2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Към датата на заседанието в Комисията не е постъпило писмено становище от електронното издание “Всеки ден”.

V. ФАКТИ

На 6 април 2016 г. електронното издание “Всеки ден” публикува материал със заглавие “Цигани задигат входни врати заедно с пантите” и и подзаглавие “Ромите изкарват по 1000 лева на парче”.

Краткостта на публикацията позволява нейното пресъздаване в пълен обем, а именно:

„За нова мода сред крадците сигнализират десетки потърпевши в столицата. Заради хитри апашки в малките часове на нощта не един блок осъмна без входна врата, при това алуминиева или ПВЦ. Жители на столична кооперация уточниха, че седмица преди набега забелязали съмнителни типове, най-вероятно от ромски произход, да се навъртат в градинката около блока им, но по никакъв начин не могли да предположат какво е предизвикало интереса им.

Такъв тип обири се извършвали без никой от живеещите, дори тези на първия етаж, да чуят, тъй като ПВЦ или алуминиевата дограма е еластичен материал, който лесно се манипулира. А

за кражбата анашите просто разбивали ключалката и надигали портата от пантите. За самото пренасяне пък били достатъчни само двама души. Живеещите първоначално се ядосвали на грабежа, тъй като за чистак нова врата най-често от касата на блока се вадели поне 1000 лева.

По тази причина заподозрели картелно споразумение между цигани и фирми, тъй като алуминиева врата трудно ще пробутат на пунктовете, където изкупуват вторични материали. Затова било и напълно нормално да се смята, че ромите ги препродават на черно по свои канали. А потърпевши, поръчали си след това нова врата, залагали на допълнителен заключващ механизъм от вътрешната страна, за да се предпазят от новите анаши”.

VI. МОТИВИ

По т. 2.5.1.

Публикацията се фокусира върху извършване на кражба на входна врата на жилищен блок в столичен квартал и информира за зачестили обири от този тип, които ощетяват собствениците и обитателите на жилищни сгради в столицата. Дописката описва конкретното нарушение, за което сигнализират потърпевши граждани като посочва предполагаема схема за периодичното му извършване, отбелязвайки и опитите на засегнатата страна да се справи с проблема.

Комисията за журналистическа етика е на мнение, че материалът е информационен по своя характер и осведомява читателите на медията за повтарящи се кражби, които застрашават имуществото на етажната собственост на гражданите. Комисията не открива нарушение на Етичния кодекс в тази му част и счита, че публикацията не съдържа данни за дискриминация и не прави внушения за насаждане на омраза.

По т. 2.5.2.

Комисията за журналистическа етика приема, че е налице нарушение на Етичния кодекс на българските медии тъй като споменаването на етническата принадлежност на предполагаемите извършители на деянието няма съществено значение за смисъла на предлаганата на обществото и разпространявана информация с този материал. Използването на признака е неуместно и неприемливо, защото няма информационна стойност за изясняването на търсените факти в дописката.

Комисията намира, че споменаването на етническа принадлежност на неустановени конкретни нарушители в публикацията и то без каквито и да било установени по реда на журналистическо или официално правно разследване факти и доказателства, затвърждава негативните стереотипи спрямо ромската общност в страната. Целенасоченото определяне на етническата принадлежност в публикацията води до засилване на съществуващите негативни нагласи в определена част от обществото спрямо българските граждани от ромски произход. В случая се касае за сериозно нарушение на обществения ред, което засяга сигурността и интересите на гражданите и е недопустимо подобни противообществени прояви да се вменяват във вина на отделни социални и малцинствени групи, без да има конкретни доказателства за това.

Комисията счита, че в случая от съществено значение е и презумпцията за невиновност на лицата, за които се говори в дописката.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалбата на Валентина Радкова Парушева срещу електронното издание “Всеки ден” по повод публикацията “Цигани задигат входни врати заедно с пантите” от 6 април 2016 г., за **основателна** по отношение на нарушение на чл. 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация НСЖЕ:*

Мехти Меликов